

Els treballadors del transport sanitari català agafen el control d'una vaga que no era seva

Empleats sense afiliació i sindicats anarquistes, alternatius i locals doten de contingut una convocatòria que els majoritaris van fer a contracor

Treballadors del transport sanitari durant una protesta | Cidida

Des del 9 d'octubre els treballadors del transport sanitari de Catalunya es troben en vaga indefinida convocada per UGT, CCOO, USOC i Sindi.cat per la retallada que van patir durant l'estiu en el complement a compte del conveni. La retallada, oscil·la entre els 7 i 9 euros mensuals, però com que es va aplicar de forma retroactiva des de l'1 de gener, a la nòmina de setembre els treballadors la van notar força i les queixes als representants sindicals van ser importants.

Davant la pressió, els quatre sindicats amb més representació al transport sanitari català es van veure obligats a convocar una vaga indefinida convençuts que podrien recuperar, al menys, una part de la retallada i que els treballadors no secundarien la vaga. Però ja jugada no els ha sortit com esperaven.

Els treballadors, cansats de veure que les seves reivindicacions no eren escoltades, que la negociació del conveni de 2016 estava encallada des de feia anys i que se'ls aplicava, encara, el conveni de 2012, van prendre el control de la vaga i se l'han endut al seu terreny.

Treballadors sense afiliació sindical, sindicats anarquistes -amb un fort creixement de la CNT i la CGT al nord-est del país-, sindicats alternatius -com el SITAC de Barcelona que ha convocat una vaga en paral·lel- i sindicats locals ja no es conformen amb la recuperació de la retallada i fan reivindicació de màxims prenent la paraula de Montlló: "Ja no els alimenten molles, ja volem el pa sencer".

Seguiment residual però molta acció

El seguiment de la vaga, en dades oficials, és residual, però el compromís dels treballadors fora de l'horari laboral és màxim. Com a exemple, el Bages: dels 150 treballadors de l'empresa Transport Sanitari de Catalunya, que té la concessió a la Catalunya Central, una vuitantena està implicada en les convocatòries i en les accions que es duen a terme per fer-se sentir.

Admeten, en conversa amb **NacióManresa**, que "a vegades ens falta experiència" i que han "comès alguna imprudència durant les accions" que els podria haver costat un expedient en la seva activitat de vaga, però amb "assessorament" van tenint més clar què poden fer i què no, i també què pot i què no pot fer l'empresa concessionària.

El baix seguiment de la vaga l'atribueixen a la "precarietat" de la majoria de treballadors. "La gent té por de perdre la feina", diuen, i a més "n'hi ha molts que estan en pràctiques cobrant entre un 60 i un 75% del que cobrem els titulars de plaça, que són pares o mares de família". A més els serveis mínims decretats per aquesta vaga tampoc no ajuden: el 100%, "lògicament", en els transports d'emergència i el 85% en el transport programat. "Dit d'una altra manera, encara que tothom secundés la vaga, l'afectació seria mínima".

Treballadors del Bages de transport sanitari reunits. Foto: Cedida

Amb el conveni de 2012 encara

El sistema de transport sanitari de Catalunya està dividit en set regions o lots que es convoquen per a la concessió per separat en subcontractació depenent de CatSalut. Des del 2000 l'empresa que explota el transport sanitari al Bages i a tota la Catalunya Central és Transports Sanitaris de Catalunya, que és propietat del fons d'inversió de la família Bonomi, propietària, també, de Port Aventura, i que ho havia estat de Ducati, entre moltes d'altres.

En la negociació general del conveni del transport sanitari català de 2012, la patronal va aconseguir un text molt beneficiós: no només no reconeixia la categoria de sanitaris dels treballadors del servei, sinó que ampliava el règim sancionador. Els treballadors, malgrat que tenen com a requisit per accedir a la feina la titulació d'auxiliar sanitari, tenen categoria de transportistes.

Amb la negociació del conveni de 2016, els quatre sindicats majoritaris van voler corregir la pèrdua de drets del conveni de 2012, però les negociacions es van encallar davant la negativa de la patronal a fer marxa enrere. D'aquest endarreriment va néixer el complement a compte del conveni que es lligava a una clàusula que subjecta al nivell d'ingressos de l'empresa des de Catsalut. Aquesta és la clàusula que s'ha tocat aquest estiu i que ha provocat la vaga que els sindicats convocants ja no controlen.

Pèrdues econòmiques, doble escala salarial, però per sobre de tot dignitat

Des del conveni de 2008 han perdut un 14% de poder adquisitiu, segons calculen, entre retallades i no increments de l'IPC. Des del govern Rajoy, a més, les noves contractacions entren en pràctiques "tot i que fan la mateixa feina que els antics" cobrant un 60% del salari el primer any i un 75% el segon. L'empresa s'estalvia, també, la Seguretat Social. "Hi ha companys que cobren 700 euros", aclareixen. "Un cop acaben les pràctiques pocs són els que continuen", aclareixen. Per si fos poc, entre els treballadors de pràctiques que continuen després del segon any, l'empresa segueix tenint importants descomptes a les quotes de la Seguretat Social.

A aquesta doble escala salarial cal sumar-hi la impossibilitat de progressar. Entre els treballadors hi ha sis categories: conductor, acompanyant i llitera, i els graus superiors d'aquestes categories, que, com que el conveni actiu és de 2012, van lligats a uns estudis professionals "que fa anys que no existeixen" de manera que és impossible arribar-hi.

Els treballadors no volen només recuperar la part del complement, "volem reivindicar la nostra dignitat com a treballadors". Començant per l'equiparació del seu conveni al dels tècnics del Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM). Recorden que "no només som els que conduïm les ambulàncies *blanques*, també som els tècnics que anem als accidents i a les emergències sanitàries amb les *grogues*".

Això inclou tenir categoria de treballadors sanitaris, "que és el que posa la nostra formació", i no de transportista, i adaptar les hores de treball anual, el sou, els ajuts a la conciliació familiar i els dies de lliure disposició als companys que depenen directament de Catsalut. Està clar que el "somni" seria ser treballadors directes del sistema d'Emergències Mèdiques, "però si no és així, al menys que tinguem les mateixes condicions".

També volen la fi dels contractes precaris o de pràctiques. "La feina que fem és la mateixa i no hi ha cap raó perquè cobrin menys que els que portem aquí més anys", expliquen.

A banda, diuen que tenen vehicles vells, que en segons quins municipis, com Sallent, han d'aparcar a la via pública perquè no disposen d'espai tancat ni molt menys, sota cobert. Denuncien instal·lacions descuidades, absència d'EPI en plena pandèmia. També que l'empresa no els renta els uniformes de treball i ho han de fer ells a casa. "Ara no, perquè un jutjat els va dir que en plena pandèmia hi havia un risc biològic i, segons el conveni, ho havien de fer ells", expliquen, "però quan acabi la pandèmia tornarem enrere com si no hi hagués perill amb la sang o els fluids que a diari s'emporta la roba".

"L'abús de la patronal" arriba al punt que, segons expliquen, a l'inici de la pandèmia "van intentar aplicar un ERTO" sent servei essencial, "però es van fer enrere quan van veure que molts treballadors es contagiaven de coronavirus o havien de fer quarantena".

Col·lapsar les altes i manifestar-se

Sense la cobertura dels sindicats convencionals, "que al Bages estan morts", els treballadors han col·lapsat la sortida d'altres dels hospitals de Sant Joan de Déu i de Sant Andreu, han protagonitzat dues marxes lentes per la C-16 i preveuen convocar una manifestació el dijous de la setmana que ve "a la que esperem que també s'hi uneixi la gent que ens ha aplaudit durant la pandèmia".

Ara toca replantejar-se quines accions duren a terme en el futur, però asseguren "que mai no havíem vist els treballadors tan engrescats en les accions com ara, i alguns portem molts anys en el transport sanitari".